

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 „ — „
Negyedévre . . . 1 „ 50 „
Egy órá . . . — „ 50 „
Egyes szám ára 5 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
(Nádosy-féle ház)
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként háromszor: **kedden, csütörtökön és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény intézendő.

Kéziratok vissza nem adtnak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl

Egyes számok kaphatók:

Weidinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér). Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér). Köszl János (fő-tér). Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben

Magyar tiszti akadémia.

Pécs, augusztus hó 10

A kormány és félhivatalos sajtója a közigazgatás államosítása mellett azzal iparkodnak hangukat csinálni, hogy ez a magyar állam megszilárdulásának alap feltételét képezi. mert ő nekik egyedüli életcélok a magyar állam erejét, tekintélyét növelni.

Hát ha ez a fennen hangoztatott cél rugója valóban tetteiknek s nem pusztán üres jelszó, akkor ajánlanánk nekik egy eszközt, mely a magyar állam megszilárdítására százszorta nagyobb hatással lenne, mint az állami közigazgatás: eszközöljék ki, hogy ennek a magyar államnak sajtóját hadserege legyen! S midőn ezt kívánjuk, nem is mondunk vele valami hallatlan dolgot, mert ismerünk önálló, független, erős államokat, melyeknek nincs állami közigazgatásuk, de olyan állam, melynek hadserege nincs, mely csak az emberanyagot és a pénzt szolgáltatja egy tőle nem függő s nemzeti aspirációival folyton hadilábon álló, idegen nyelvű és szellemű hadsereg számára, Magyarországon kívül nincs széles e világon.

Önálló véderő nélkül — korunkban legalább — állam képzelhető nem lévén, Magyarország u. n. államférfiainak első sorban az lenne kötelességük, hogy az államiság attribútumait, köztük főleg az önálló nemzeti hadsereget teremtsék meg, mert e nélkül megerősíthetnek egy más hatalomtól függő provinciát, de magyar államot soha. Csak hogy ez a törekvés a hatalom élvezetében állandóan megmaradni akaró államférfiakra veszélyes következményekkel járhat, mert az udvari kegy rájuk árasztott sugarait elhomályosíthatná, fogják tehát a dolog könnyebb végét s államosítanak lefelé.

Azt ugyan egy közönséges alapon álló kormánytól sem várhatjuk, hogy Magyarországnak az önálló hadsereghez való természetes jogát érvényesíteni megpróbálja, de azt már joggal megkövetelhetnők minden kormánytól, mely magát magyarának vallja, hogy a nemzeti követelményeknek legalább abban a szűk keretben, melyet a hatvanhetes kiegyezés az országnak a hadsereg tekintetében fen hagyott, érvényt szerezzen.

Ily önként érthető nemzeti követelmény a hadsereg magyar része számára a magyar állami nyelv használata s magyar tisztképző intézetek felállítása.

A gyakorlati élet már régen a lomtárba lökte azt az elkopott ellenvetést, hogy a magyar vezényszó behozatala veszélyezteti a hadsereg egységét s lehetlenné tenné az egységes vezényletet, mert minden hadgyakorlaton egységes vezetés alatt részt vesz a honvédség is a közös hadsereggel, ugyanazon parancsnokság alatt tehát két, sőt nem ritkán háromféle nyelven vezénylik a csapatokat s zavar vagy fennakadás, legalább a különböző nyelvű vezényletből eredőleg, még soha sem fordult elő.

Magyar tisztképző intézet pedig, megengedjük, hogy részt ütné az osztrák hadsereg hagyományos szellemén, de tagadjuk, hogy a kiegyezés ehhez való jogunkat megsemmisítette volna. Ha pedig jogunk még a kiegyezés mellett is van hozzá, akkor bünös mulasztást követ el az a magyar kormány, mely az ország eme jogának érvényt nem szerez, mert az osztrák tisztképző intézetek szelleme riasztja el a magyar ifjúságot a katonai pályától, melynek pedig a katonai erényekben annyira kitűnő magyar fajra különös vonzó erőt kellene gyakorolnia; ezek az osztrák intézetek melegágyai annak a hagyományos szellemnek, melynek épen az osztrák hadsereg vallotta mindig kárát, hazánkra nézve pedig folyton a legnagyobb veszélyek szülőanyja volt.

A kormány és sajtója mindig a nemzet közvéleményére hivatkoznak s azt hirdetik, hogy az oly elementáris erővel megnyilatkozott magyar közvélemény kölcsönzött akciójuknak oly erőt, hogy az egyházpolitikai reformokat oly sok akadályon keresztül is diadalra juttathatták. Nos hát rajta, vegyék fel programjukba a magyar vezényletet s a magyar tiszti akadémiát s meglássák, hogy az a magyar közvélemény még elementárisabb erővel fogja őket ebben támogatni s ha ez az erő az egyházpolitikában képes volt oly hatalmas akadályokat legyőzni, akkor nem kételkedünk, hogy ebben az igazán nemzeti ügyben csodákat lesz képes művelni.

A magyar társadalom ez irányban ugyis már megmozdult; Szentés városa egy létesítendő magyar tiszti akadémiára 1000 frtot szavazott meg

s hasonló mozgalomra hívta fel az ország összes törvényhatóságait. Csak hogy a magyar kormány a törvényhatóságok ilyféle támogatásából nem kér, s mert arra nem volt kilátás, hogy a törvényhatóságok Szentés város hívó szójátát ridegen visszautasítsák, találtak egy közvetítő módot, mely az egész mozgalomnak élet vegye s ez az, hogy a törvényhatóságok egyelőre a honvédségi Ludovika-akadémiára adakozzanak.

Ezt a módozatot fogadta el Pécs szab. kir. város tanácsa is, mely a kormányhoz városunkra pazarolt bőséges jótéteményeit tudvalevőleg hűséges mameluksággal hálálja meg s ehhez képest elhatározta, hogy Szentés város átiratára ajánlani fogja a közgyűlésnek, mikép Pécs városa addig, míg a magyar tiszti akadémia az országgyűlés által fölállítva nem lesz, a Ludovika-akadémiában alapít egy 600 frtos helyet. — Ez mind nagyon szép, csak hogy Szentés nem akart a Ludovika-akadémia kibővítésére mozgalmat indítani, hanem az volt a szándéka, hogy az összes magyar törvényhatóságok áldozatkész alapítványokkal támogatott feliratokkal ostromolják a kormányt és országgyűlést egy a közöshadsereg magyar része számára felállítandó magyar tisztképző intézet létesítése iránt, erre szavazandó meg tehát egy bizonyos összeg, hogy a magyar közvéleménynek erre vonatkozó egyértelműsége dokumentáltassék.

Külföld.

Casario. Motta-Visconti városának, Casario születéshelyének sindacoja, a ravennai anarkista bizottság által aláírt levelet kapott, amely tudatja, hogy valamennyi anarkista Casario családjának tiszteletét és azt a hivatást küldi, hogy Casariót megmentik. Sorshuzás útján három anarkistát már ki is jelöltek, akik Casimir Périert és Crispit megölik. Az anarkisták szövetsége, mint a levél végezetül megjegyzi, máris egymillió munkást számlál, az oroszországiakat bele nem értve.

Don Gratti a motta-viscontii vikárius, közölte egy hírlapban azokat a benyomásokat, amiket Casariónál tett látogatásai nyomán nyert, akihez azért ment, hogy az elnökgyilkost magabizálásra bírja. Hat ízben volt a börtönben s beszélgetésüknek mindannyiszor két olaszul nem tudó rendőr volt a tanúja. Casario valami emlékirat felét olvasott fel a vikáriusnak, akit valósággal megborzongatott an-

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Keserű kiábrándulás.

Ira: ULLEIN FERENCZ

Az a pár osztály, mit nagy kinnal elvégeztem, az elbukások folytonosságát képezte. Nem volt reá eset, hogy fölemelt fővel mertem volna haza menni, zavartalanul élvezendő a két hónapos szabadidőt. Nekem akkor is tanulnom kellett volna, hogy a pótvizsgálaton valahogy keresztülcsuszszam. Igen, de nem tudtam tanulni.

Beköszöntöttek nálam is a kamaszok, amidőn az ember életirányát a poézis és az ébredő szerelem határozza meg. A jegyzőék leánya 18 éves volt, egy teljesen kifejlett női szépség, ábrándokba ringató szemekkel, tébolyító idomokkal; én csak 15 éves voltam, savó szemekkel, s nem mondhatnám, hogy plasztikai idomokkal. „Ó“ egy ügyvéd menyasszonya, én pedig egy bukott diák, kevés spirituszszal a fejemben és lángoló szerelemmel telített szívvel. Én is azzal kezdtem, amivel minden koca-szerelmes: versekkel, sokat mondó sóhajokkal, s mert hárfám nem volt: féltüdejű harmónikám fisztula hangjával ostromoltam esténkint. Én szenvedtem, — ő mulatott. Szendvedtem a bátorlanság pirját arcomon, s ő mulatott donquichottei helyzetemen. A lelketlen, bo-

londdá tett Elhitette velem, hogy viszont szeret. Mikor már ennyire voltam, első dolgom volt kikérni engedélyt, hogy Juliának nevezhessem, mert ez ideálisabb név, mint az unalmas Mariska. Ő mosolygott és megadta az engedélyt.

Juliámat imádtam, udvarlóját pedig gyűlöltem. Julia folyton azzal vigasztalt, hogy nem szereti vőlegényét, nem is megy hozzá nőül; de míg én megfeleslegesedhetem; nem akarja a házi békét megzavarni. Türelemre és kitartásra buzdított. Egyszer éppen akkor léptem be szobájába, midőn vőlegénye karjai közt pihent. Azonnal meg akartam tébolyodni; de nem tudtam. Félig eszméletlenül tántorogtam ki a másik szobába. Ott megtaláltam a jegyző vadászkesztyűt, s mint egy modern Heros rontottam boldogtalanságom színhelyére és a jogbitorló lábai elé dobtam a lopott kesztyűt.

— Holnap reggel a mélyvölgyben — 6 órára — ordítottam féltelenül haraggal.

A vőlegény eleinte bámult, majd meg hahótában tört ki, s a kesztyűt fölveve kijelenté, hogy rendelkezésemre áll. Az éjszakát ezer kín közt virrasztottam keresztül. Szerettem volna megölni azt az embert és szerettem volna véremmel megpecsételni szerelmemet. Az órák minden ütését számláltam. Végre eljött a hat óra is; de én nem mertem a pisztoly elé állani. Betegnek tettem magamat. Pedig nem volt reá szükség, mert mint később értesültem: boldogságom elrablójának ez az ágában sem volt „egy gyermekkel megverekedni.“ Már egy hónap elmúlt a

szünidőből és én még semmit sem tanultam. Hiába szorgalmazott atyám: nem tudtam tanulni.

— Hát miért nem tanulsz te éhenkórász?! — Rívalt reám egy ízben atyám. — Miért sóhajtozol örökösen, mint egy örült cinege?

— Nem tudok tanulni! — Isten látja lelkemet kedves atyám! mondám, könyeimet törölgetve — a legjobb akarattal mellett sem tudok tanulni. Üssön agyon, ugy sincs kedvem élni!

— S vajjon miért untad meg életedet? — kérdé szigoruan.

— Mert szerelmes vagyok! — válaszoltam szemlesütve.

— S vajjon kibe? — kérdé haraggal.

— A jegyző leányába.

Jól esett lelkemnek ez a vallomás, pedig remegtem a pipaszár hatásától. Az én öregem nem szólt semmit. Távozott. Pár perc múlva anyám jött be, alig titkolható mosolylyal ajakán. Előadta ünneplő ruhámat, s megparancsolta, hogy öltözzem fel. Repedtem az örömtől, azt hívé, hogy atyám leánykérőbe vezet. Mire elkészültem, a kocsi is előállt, s én atyámmal elutaztam. Tehát nem leányt kérni. Két órai hajtás után elértük a fővárost. Itt meg sem szállva, azonnal hajóra ültünk és a Margitszigetnél kikötöttünk.

Atyám magamra hagyott s jegyváltás ürügye alatt távozott. Kevés idő múlva egy felgyűrt ingű, izmos karu emberrel tért vissza. A fürdő-terembe vezettek. Atyám helyet foglalt és vezényelt.

nak a tartalma. Amikor Caserio az emlékiratnak azt a passzusát olvasta fel, amelyben azon való öröme nek ad kifejezést, hogy a nagy tömeg szemeláttára hal meg elveit, a vikárius nem állhatta meg, hogy közbe ne vesse:

— Csak átkos hiúság mondatja ezt veled. Azt hiszed, hogy hősként halsz meg, pedig csak színész vagy. Másképpen volna, ha a kivégzés zárt helyen, tanúk nélkül történnék; akkor a borzadály ölné meg, még mielőtt a nyaktiló alá tennék a fejedet!

Caserio észrevehetően megrázkódott s csak ennyit felelt:

— Igaza van; zárt helyen nem szeretnék meghalni.

A vikárius több ismeretlen részletet beszélt el még a gyilkosság idejéről. Így elmondta, hogy Carnot már régebbi idő óta páncélinget hordott kabátja alatt, s különösen utazásakor sohasem felede el magára venni. Rajta volt ez Lyonban is, de mikor a színelőadás előtt átöltözködött, azt mondta környezetének, hogy nem veszi magára, mert a színházban nagyon meleg lesz.

— De különben is, mondta mosolyogva Carnot, ki bántana engem, ezen a szép ünnepen, ilyen ünneplő nép között?

Pedig a páncéling valószínűleg megmentette volna Carnot-t a haláltól.

Caseriót, mint hiteles helyről jelentik, augusztus 15-ike előtt fogják kivégezni.

Városi köz. bizotts. ülés.

Pécs, 1894. aug. 9.

Kardos Kálmán főispán d. e. 10 órakor megnyitván az ülést fölolvastatott a polgármesteri jelentés július haváról, mely szerint az elmúlt hó folyamán a személy és vagyonbiztonság a legdurvább módon lett megtámadva a Graff Anna 64 éves hajadonon elkövetett rablógyilkosság által, mely az erkölcsi súlyos olya mély fokára mutat, melyet emberi éberséggel megakadályozni csaknem lehetetlen lett volna és pedig annyival is inkább, mert maga az áldozat, dacára, hogy a külvilágtól elzárkózva volt, élete biztonságát illetőleg maga sem volt elővigyázó s ép azért meggyilkolása is csak harmadnapra lett publikussá. Mihelyt a gyilkosság a rendőrség tudomására jutott, nyomban a legkiterjedtebb módon az előnyomozást megindította, minek eredményeképp a tettes még ugyanaz nap Nadasdon Feld János napszámos személyében letartóztatott és az általa elrabolt pénz kézrekerített. E gyilkosságon kívül fordult még elő 4 kisebb lopási eset, melyekben az előnyomozás ugyancsak megindított s azok befejezte után a tettesek megfenyítés végett az illetékes bírósághoz áttették, míg a fölmerült kihágási esetek a rendőrség saját hatáskörében intéztettek el. Az elmúlt hó folyamán többször tartattak razzikát, mely alkalommal 80 csavargó lett tartóztatva s többek közt 30 szállított a kórházba. Eltoloncoltatott 30 egyén.

Pécs szab. kir. város közegészségügyi állapota júliusban Czirer Elek főorvos jelentése szerint összehasonlítva az előző havi állapottal, mely nem volt a legkedvezőbb, alig mutat némi változást, miután a megbetegedések mint halálozások száma bár nem emelkedett, mégis aránylag elég magas volt. Tulnyomóan az emésztési szervek heveny bántalmái grasszáltak, különösen a zsengekoruaknál, mi mindenesetre a beállott nagy forró-

ságnak tulajdonítható, de a mellbetegekre is kedvezőtlen volt a nagy szárazság, hőség, miután ezek közül is többet elragadott. A roncsoló toroklob kassé nagyobb számmal fordult elő, mint a mult hóban, de szörványosan s elég vehemenciával, míg a többi fertőző kórok közül csak a hagymáz, hörgurhur s kanyaró észleltettek egy-egy számmal. A városi köz kórházban ápolgatott 423 beteg, gyógyultan elbocsátatott 198, javultan 26, javulatlanul 9, meghalt 19, (idegen 15), további ápolásra maradt 171. Az irgalmasok kórházában ápolgatott 73 beteg, gyógyultan elbocsátatott 60, javultan 6, javulatlanul 2, további ápolásra maradt 22. A bányatelepi kórházban ápolgatott 29, meggyógyult 12, javult 5, javulatlanul távozott 1, további ápolásra maradt 11. Élve született Pécs területén júliusban 113 gyermek, meghalt 107 egyén. E szerint a születések többete 6 volna, de ha még a kórházakban elhalt 15 idegent is leszámítjuk, úgy 113 születéssel szemben csak 92 halálozás fog állani, mi egyenlő 21 népesedési szaporulattal. (Mult hóban 17 volt.) A születtek közt nemre nézve volt 51 fiú, 62 leány, (törv. 95, törvénytelen 18.) Vallást tekintve 95 rk., 8 ref., 2 ág., 8 izr. Házasságra 30 pár lépett. A meghaltak közt nemre nézve volt 55 fi, 52 nő. Vallást tekintve 97 rk., 2 ág., 1 ref., 1 gkel., 5 izr. Kort tekintve megh. az élet első évében 38 gyermek; (törv. 28, törvénytelen 10.) 1-5 évig 10; (törv. 8, törvénytelen 2.) 5-20 évig 9. 20-30-ig 7. 30-40-ig 7. 40-60-ig 14. 60-80-ig 18. 80-on tul 4. Legmagasabb kort egy 84 éves özvegy nő ért el. A halva születtek közt volt 2 fiú s 3 leány, (tör. 4 törvénytelen 1.) Rendkívüli haláletet 3 esetben fordult elő.

Piacra hozott élelmi cikkek s tápanyagok naponkint megvizsgáltattak s a megejtett 31 szemle alkalmával 28 liter hamisított tej, 11 kosár romlott gyümölcs, 3 és fél k. poshadt hal s a fűszerkereskedésekben 86 üveg titkos összetételű kuruzslásra szánt gyógyszer lett kifogásolva, elkobozva s megsemmisítve. Egészségtelen lakás 6 lett megvizsgálva. Dajkaságba adott 23 gyermek megvizsgálva egészségesnek találtatott. Az uszodák, fürdők egyizben megvizsgálva elég tisztáknak s célszerűeknek találtattak.

A város adója júliusban. A pécsi m. kir. pénzügyigazgatóság jelentése szerint befolyt egyenes adó: 31,787 frt 57 kr. a m. é. hasonló havához képest 1094 frt 77 krral több. Hadmentességi díj: 17 frt 50 kr. a m. é. hasonló havához képest 79 frttal kevesebb. Jan. 1-től jul 31-ig befolyt egyenes adó: 201,659 frt 17 kr, a m. é. hasonló időszakához képest a befizetés 10,198 frt 94½ krral kedvezőbb. Hadmentességi díj: 1726 frt 74 kr; a m. é. hasonló időszakához képest 158 frt 24 krral több. Jelenti továbbá, hogy a f. é. adókiivetés az összes állami egyenes adók és hadmentességi díjakra nézve im már befejeztetett.

Két kivételes nőszülési engedély iránti kérvény pártolólágg fölterjesztetni határozatott.

A pécsi sertéshizlalda ismert ügyében a belügyminiszter az alsófoku határozatok föloldása mellett a következőket rendelte el: Az egyes szállás-udvarokon levő trágyarekeszekből s tartókból a trágyát egész nap, télen és nyáron egyaránt ki kell hordatni; a szennyes vizet levezető árkok és folyókák az év és nap minden szakában tisztántartandók; az usztató és fűrésztő medencék tisztántartása végett a hónapot be kell osztani s tüzetesen megjelölni, hogy mely napon, mely tartó ke-

rül tisztítás alá, amiről lajstomot kell fölvenni s azt a hatóságnak betérjeszteni; a telep déli részén levő trágyagödört négy részre kell osztani és koronként mindig egy részt teljesen ki kell üríteni és tartalmát elhordani. A trágyahordás a telepről délre és nyugotra, a város területének érintése nélkül az év minden szakában szabad, a város területén át azonban április 1-től október 1-ig csakis teljesen zárt vas vagy vaspántokkal ellátott fakocsikban, a téli félévben, október 1-től április 1-ig olyan nyitott kocsiiban is történhetik; melyeknél a trágyának lehullása ellen a megfelelő gondoskodás megtörtént.

Ezzel az ülés véget ért.

Hirek.

— (A hadsereg köréből.) F. hó 18-ikán Ö felsége születésnapjának évfordulóján nagy katonai ünnepele lesz a szigeti külvárosi gyakorlóterén, melyen Rózsá Bertalan tábornok vezénylete alatt résztvesznek az összes helyőrségi csapatok. A misét reggel fél nyolckor Magenheim József belv. plébános fogja tartani a gyakorlóterén felállított sátorban. 19-ikén reggel az 52-ik s 44-ik sz. cs. és kir. gyalogezredek itteni csapatai Iwinger ezredes vezénylete alatt a pilis csabai hadgyakorlatra indulnak. Szederkényben meghálnak s 20-ikán Mohácsra mennek, onnan pedig hajón Budapestre, hová 21-én érnek s úgy mennek Pilis-Csabára, hol a 44-esek katonai jubileumát f. hó 26-ikán fogják megtartani nagy ünnepelekk közt. A hadgyakorlatok szept. 21-ikén érnek véget.

— (Rózsá tábornok Fiumében.) Rózsá Bertalan tábornok, a 82-ik honvéd dandár parancsnoka tegnapelőtt szemlélet tartott a fiumei honvédség fölött. A tábornok a kiképeztetés fölött megelégedését nyilvánította.

— (A pápa sirja.) XIII. Leo pápa, követve elődei példáját, még élte korában gondoskodott siremlékről. E napokban ugyanis Macarai szobrásznál megrendelte a Szent-Péterben felállítandó monumentumot, mely egészen carrarai fehér márványból készül. A szobrász már bemutatta a pápának az emléké vázlatát, mely a pápa tetszését nagyon megnyerte. A siremlék szarkofágján egy oroszán áll, mely lábai közt a tiarát tartja. Jobbra van a Hit szimbóluma, kezében a bibliával, balra az Igazság, egyik kezét a pápa nemesi cimere nyújtatva. Az oroszán felett, a sir oldalán egyszerű tábla, melyre fekete betűkkel ezek a szavak vannak ráírva: Hic. Leo. XIII. P. M. Pulvis. Est.

— (Hymen.) Taizs Károly dr, a soproni kereskedelmi és iparkamara másodtitkára ma délután 3 órakor esküszik örök hűséget a soproni városi plébánia templomában Wrchowszky Mici kisasszonynak.

— (Vizsgálat a siklósi takarékpénztár ellen.) A siklósi takarékpénztár több részvényese tekintettel arra, hogy az igazgatóság által is már f. é. március hóban konstatált 43 ezer forint hiány eredete a részvényesek tudomására nem lett hozva, sem az földerítve lett, hogy ezen hiányért a felelősség kit terhel, tegnap a pécsi kir. törvényszéknél 52 darab részvénynek bírói letétbe helyezése mellett a kereskedelmi törvény 175-S-a értelmében az intézet üzletvezetésének megvizsgálására szakértő bírói vizsgálat elrendelését kérelmezték, értesülésünk szerint több részvényes a siklósi takarékpénztárnak mult hó 25-én tartott közgyűlésén hozott ama határozatát is, a melylyel az igazgatóság által előterjesz-

— Hidege az a víz? — kérdé atyám.
— Szolgálatára! — válaszolt az atléta.
— Hát akkor csak buktassa meg ezt a kölyköt.
— Szerelmes isten! — kiáltottam fel — hát még a fürdésből is meg akar buktatni atyám?!
— Hozzászoktál már a bukáshoz élhetetlen! Élvezd!

És ezzel a szolgál, kiméletet és irgalmat nem ismerve karjai közé vett s dacára hatalmas természetnek: mint egy kölyök-macsát mártott meg a jéghideg vízben. Hiába ordítottam, mint egy ambiciózus fia-csacsi: a hivatásos ember csak mártogatott, mint a fagygyúgyertyát.

— Jó lesz, — mondá atyám — ha a zuhany alá állítja egy kassé. A zuhanynak kitünő hatása van az idegekre. Csak rajta, ne sajnálja! Amilyen a betegség, olyan az orvosság.

És ez az engedelmes vadember egy gépezetre állított, s mihelyt reá állottam: valóóságos zápor niagarázott végig dió nagyságu borsóval illusztrált testemen.

— De hisz én nem vagyok idegbeteg — atyám — ordítottam, mint egy tigris — miért tehát e kínzás?

— Kínzás ide, kínzás oda, — elvégre is én nem vagyok az állat-védő egyesület tagja, neked pedig minden körülmények közt meg kell gyógyulnod.

— De hisz semmi bajom edes jó atyám!

— Nincs étvágyod, — nem tudsz aludni! A bajt orvosolni kell fiam.

— Tíz egész sunkát kérek — ordítottam. Hé! pincér! Tíz egész sunkát és négy kenyeret hozzon, meg valami öt lebotont ágyat, hadd bizonyítom be, mint tudok enni és aludni!

— Mártsa meg még egy párszor a meleg vízben, s azután gyorsan bele vele a jéghidegbe. Látom, jó hatással van a betegre — mondá a kérelhetlen atya.

És a szolgál engedelmeskedett.

— Atyám! — azonnal meghalok, ha el nem bocsátat!

— Csak még egy párszor mártsa meg! Ugy! Most már jól van. A baj el van hártva; de hogy a visszaesés ki legyen zárva: következn fog a massage!

— Ez bizonynyára enni való — gondoltam magamban — de miután kinzóm ismét megragadott, lefektetett és irgalmatlanul elkezdett gyomrozni: tisztában voltam azzal, hogy elérkezett az utolsó óram.

— Szerelmes vagy-e még fiam? — kérdé atyám, midőn már haza felé kocsiztunk.

— A megbolondulásig! — válaszoltam én pát-hosszszal.

— Akkor holnap ismét bejövünk és addig ismételjük a kúrát, még ki nem gyógyulsz.

Meg voltam rémulve. Hazaérkezve a legnagyobb meglepetésemre a jegyzőeket találtuk házunk-

nál. Ott maradtak vacsorán is. Étkezés fölött elbeszélte atyám, hogy miként kuráltatott a szerelemnyavalyából, a világért el nem hallgatva, hogy mint ordítottam tíz egész sunkáért, bebizonyítandó, hogy semmi bajom. Óriási kacajjal kísérték atyám elbeszélését; de aki legféltelenebbül kacagott, az az éf Juliám volt.

— Maga kis bohó! — mondá, folyton kacagva — hát csakugyan komoly szerelmes? — Ha leány volna, azt tanácsolnám, hogy játszék babaruhával; de miután még kis fiú: tanulja meg jól az abc-ét, mert hisz így még szerelmes levelet sem fog majd írni tudni!

Leesett az állam! Nincs az a gőzkalapács, a melylyel fel tudták volna ütni.

Én pedig vissza adom a kesztyűjét — mondá a vőlegény — és engedje meg, hogy férfias bátorságához gratuláljak.

Most meg az orrom pöndörödött fölfelé.

— Hisz ezek az én kesztyűim! — mondá a jegyző.

E leleplezésre a szám a fülemig repedt.

— Ne menjünk holnap Pestre, atyám!

— És miért ne?

Mert kiábrándultam.

Igen, kiábrándultam; de azért tisztességesen el is buktam. Ambicióm volt elsőnek lenni; de mert a jó tanulók közt első nem lehettem: addig küzdöttem míg az utolsók elsejévé nem lettem.

mérleg elfogadva és az igazgatóságának a fölmentvény megadva lett, ugyancsak a pécsi kir. törvényszéknél keresettel támadta meg, indokul fölhozván, hogy a mérleg nem bír a törvényes kellekekkel s hogy a készítésnek alapjául szolgáló márciusi közgyűlésnek a hiány fedezésére vonatkozó határozata szintén keresettel van megtámadva s így jogerős nem lévén, arra mérleget helyesen alapítani sem lehet.

— **(A pénzügyigazgató hazajött.)** Dragonescu Dömjén kir. tanácsos, pénzügyigazgató szabadságáról tegnapelőtt hazaérkezett s átvette hivatala vezetését.

— **(A Madarász-uszoda és Indóház ut köti gyalogut megnyitása.)** A Madarász uszoda és Indóház-ut közt lévő gyalogut a püspöki uradalom néhány héttel ezelőtt elzáratta, mely intézkedése ellen több lakos a tanácshoz kérvényt adott be. A polgármester fölhitva a püspöki uradalom igazgatóságát e kérvény folytán, hogy a kérdéses gyalogut elzáró deszkakerítés eltávolításával az utat szabaddá tegye. A püspöki uradalom igazgatósága a polgármesterhez intézett válaszában egyszerűen kijelenti, hogy a megkeresésnek eleget nem tehet. Tagadja, hogy az emberleléket meghaladó idő óta bárki által igénybevehető rendes közlekedési ut volna, mely ut nyilvános közlekedési ut jelle gével bírna, mert a térképen kitüntetve nincs és a telekkönyvben Pécs város részére szolgálat nincs bekebelezve. Az uradalom csakis a szomszédos rét-tulajdonosoknak engedte meg a réten való átjárást, de mikor észrevették, hogy mások is kezdenek átjárni, többször panaszt emelt a rendőrségnél. A tanács azonban nem vette figyelembe a püspöki uradalom igazgatóságának érveléseit, hanem a jogtalanul elzárt utnak azonnali kinyitása s a közlekedésnek rendelkezés alá való bocsátása végett a rendőrfőkapitánynak a rendeletet kiadta a városi tisztii főügyész véleménye alapján, a mely szerint minthogy a kérdéses ut már emberleléket óta, mint rendes közlekedési ut folyton használatban volt, ugyanazért azt a püspöki uradalom elzárni jogositva nincsen. A rendőrkapitányság már 1892-ben egyizben határozott ez ügyben, de ezen határozat a tanács által feloldatott. Továbbá a tulajdonos ellen Wertheimer Jakab a pécsi kir. járásbíró előtt sommas visszahelyezési pert indított, mely folyó évben egyezségileg fejeztett be, a mi azonban az intézkedésnek semmikép sem praesjudikálhat.

— **(Báta új plébánosa.)** Köztudomású, hogy Haragó Sándor szebényi plébános nevezetett ki a közel multban Báta plébánosává, de helyét nem foglalta el, mert több fenyegető levelet kapott, azért tehát lemondott a plébániáról s továbbra is megmaradt Szebényben. A báta plébánia így megürülvén Szalczér Sándor baari plébános nevezetett ki báta plébánosává. Szalczér kinevezetése egyházi körökben kedvező benyomást gyakorolt. Az új plébános tegnap d. e. letette az esküt a székesegyházban s megkapta az investitúrát. Baari adminisztrátorrá Ujvári János rácpetrei káplán küldetett ki.

— **(Állami vágóhid.)** Pécs szab. kir. város antcipálta az államosítást, a mennyiben saját törvényhatósági szakközegeinek mellőzésével, ezek hatáskörébe tartozó funkciók teljesítésével állami közegeket kezd megbizni. A városi vágóhid építéséhez keres a város mustrát s a helyett, hogy más nagyobb városok hasonló intézményének tervrajzait, üzletkezelési szabályzatát beszerezné, a mi semmiesetre sem kerülne annyiba, mint egy „ugynevezett tanulmány-ut,” egy mustrakereső csapatot indított utnak arra a mintára, miként hajdan, még a szegedi árvíz előtt Jazon elment Colchisba az aranygyapjúért. A mi derék argonautáink — Herbert János gazdasági tanácsos, Rauch városi főmérnök és Wachsmann Leo állami állatorvos — a világról sem óhajtják hazahozni az aranygyapjút, ők csak tanulmányozni akarják néhány vidéki város vágóhidját, hogy tanulmányuk alapján megadhassák a kellő instrukciókat a vágóhid létesítésére vonatkozólag. Hogy Herbert és Rauch kiküldettek, ezt értjük, de azon csodálkozunk, bár az uniformis és kurta spádés állami állatorvos ur szakértelme iránt teljes tisztelettel viseltünk, miért küldte ki épen őt a város? Ha jól tudjuk, vannak a városnak állatorvosai, akiket egy városi bizottságban több joggal illetne meg hely, mint az állami szakközeget. A városi tanács azonban, úgy látszik, saját közegei iránt nem viseltetik a kellő bizalommal. Úgy látszik az uniformis nemcsak a nőknek, hanem még a városi tanácsnak is imponál.

— **(Operaelőadások Pécsen.)** Valentin Ottó könyvkereskedő tegnap kérvényt adott be a városi tanácshoz, hogy engedélyeztessék neki szept. 6 s okt. hónapokban a szinkörben 28 opera előadást rendezni egy berlini operatársulattal.

— **(A Pécs-Dolnji-Miholjáci h. é. vas-ut.)** Javában épül a szentlőrinc-nasici h. é. vasut, melynek állomásai a következők lesznek: Szentlőrinc, Gusztávműve, Sumony, Okorág, Baranya Seilye, Sztára-Zalata, Csadjavica-Noskovi, Medinci-Senkovic, Slatina, Bukovica, Miklos, Orahovica, Fericsanci, Pribisevac. Hogy ez a szentlőrinc-nasici vonal mily

nagy hátránnyal lesz Pécs kereskedelmére s forgalmára nézve, azt mindenki belátja. Igazán valóságos szerencsétlenséggel határos, hogy minden tényező egyesül arra, nehogy Pécs forgalmának s kereskedelmének föllendítésére valami hasznos intézkedés történjék. Az említett körülmény ellensúlyozására nagy befolyással volna az évek óta vajudó Pécs-Dolnji-Miholjáci vasut, melynek engedményese, bár minden évben kikéri engedélyének meghosszabbítását, oly kisszerű eszközökkel rendelkezik, hogy nem képes ezen vállalatot keresztülvinni. Ez pedig végtelenül nagy hátrány Pécsre, a vidékre, a kereskedelemre, iparra s minden közgazdasági tényezőre. Fölötte kívánatos volna a kielégítést követelő közérdek szempontjából, ha az engedményesek konzorciuma vagy erőiesen venné kezébe a nagy, de nagyon is elhanyagolt ügyet s tényleg keresztülvinni a vasut kiépítését, vagy ha erre különböző okoknál fogva képtelen, engedné át a működési tért olyan faktoroknak, a melyek hivatva vannak ezt a régen vajudó kérdést a közkivátnak megfelelően a közérdek javára megoldani. A további halogatás lehetetlen. De nem is tanácsos, mert a késedelem, különösen ha a szentlőrinc nasici vonal átadatik rendeltetésének, könnyen alig jövathető veszélylyé nőheti ki magát. Ne aludjanak tehát az intézők, hanem munkálkodjanak. Vagy, vagy!

— **(Vesztett kutya Göröcsönyben.)** F. hó 6 ikán egy vesztett kutya csatangolt Göröcsöny utcáin s megharapta Müller Nándor postamestert, valamint Stefanovics István urasági béres kis fiát. A vesztett kutyát maga a szerencsétlenül járt postamester lelőtte. A megmártakat a bpesti Pasteur-intézetbe fogják szállítani.

— **(A pécsi atletikai klub)** csütörtökön este 6 órakor választmányi ülést tartott, melyen felolvasott Pécs város tanácsának átirata, a mely szerint a tornacsarnok helyiségét évi 120 frt bérért nem hajlandó tovább átadni s követeli az azelőtti 240 frt évi bért. Miután pedig a tornacsarnok nagy terme magán tornatársulatnak és a pécsi kerékpáregyesületnek adatott bérbe, ezáltal elvonatott heti 5 napon át a klub használatából, s e miatt nincs jogosultsága a 240 frt bérnek. A tanács határozata a közgyűléshez megfölebbeztetni határozatott. Eég különös, hogy a város tanácsa ilyen szűkkeblű az atletikai klubbal szemben, holott más városok ingyen szoktak alkalmas helyeket rendelkezésére bocsátani a hasonló kluboknak. Vagy talán e 240 forinttal akarja a tanács a város pénzügyi egyensúlyát helyreállítani? Nagyon furcsa! Az országos őszi verseny határnapjával f. é. október 7-ike tüzetett ki. A versenyt a Tettyén tartják meg táncvigalommal egybekötve a katonai zenekar közreműködése mellett. Kezdeté d. u. 3 órakor lesz. A versenypropeziókat később fogják megállapítani.

— **(Lopás.)** Disztler István tisztii szolgának ezüstóráját s egy öltöny ruháját csütörtökön éjjel lakásából ellopták. A rendőrség a tettesek nyomán van.

— **(Pénzcsaló napszámos.)** Érdekes vendége akadt ujabban a pécsi fogháznak. Horvát Gáspár a neve a jó firmának. máskülönbent kékesdi születésű mohácsi napszámos, kinek életele könnyen élni, sok pénzt költeni, a becsületes munkától irtózni s a pénzt bármi uton-módon megszerzeni, s a ki ezen életeleknek gyakorlati megvalósítása céljából a leprimitivebb módon csapta be a tehetősebb földmivészeket. Körülbelül egy év óta 3000 frtot esalt ki szellő, kékesdi, baracska, mohácsi, várkonyi, s mohács szigeti földmivelőktől. A csalást szülőfalujából Kékesdről indította meg. Elment oda s a falu korcsmájában, hol több gazda is jelen volt, urimódon mulatott, szórta a pénzt. A jámbor kékesdiék össze csapták kezeiket: Valjon honnan telik? — Honnan? válaszolá nagy hetykén Horvát, hát onnan, hogy én a „Nagyságos ur“-tól, a ki Pesten lakik, 100 frtért 300 frtot kapok, hát bizony van mit elkölteni. A mulatság folyamán olyan ékesszólóan magyarázgatta e pénzügyi művelet előnyeit, hogy az egyik gazdától „beinkasszált” 800 frtot, a másodiktól 700 frtot, a harmadiktól 200 frtot rövid időközben arra a célra, hogy ő ezt a pénzt elviszi a „Nagyságos urnak Pestre,” a ki aztán általa elküldi a háromszoros pénzt. S ennek a primitív módszernek felülte a jámborok s vitték hozzá, akárcsak egy bankárhoz a pénzt, a mikor csak kívánta s varták a háromszorosot, de ő azt mindig különféle módon elhalogatta. Végül a rászédett emberek erélye sen követelték a pénzt, a mire ő azt mondta nekik, hogy a pénz nincs meg, de ha azt akarják, hogy visszafizesse nekik, akkor szerezzenek olyan emberket, a kik „befizetik” a pénzt a háromszoros eredményében s ő abból visszatéríti kárukat. És ez a művelete is sikerült. S kitudja meddig üzi, ha mint bankóhamisításban részt Mohácsra el nem fogják. A vizsgálat folyamán kislult, hogy a bankóhamisításban nem részes ugyan, hanem a pénzcsalásban igen. 13 esetben követett el ilyen fajta csalást. S mikor a vizsgálóbíró azt kérdezte tőle: Hová tette azt a sok pénzt? — Elbitangoltam, válaszolta egykedvűen.

— **(Romlásnak alávetett küldemények.)** A romlásnak alávetett postaküldeményekre (élesztő, virág, élelmiszer stb.) a kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy a földadónál a földadó kikötheti, hogy csomagját visszajelentés nélkül azonnal küldjék vissza, ha a címzettnek bármi okból nem kézbesíthetik. A földadónak azonban ezt a kívánságát szines ceruzával rá kell írni a csomagra így: Ha nem kézbesíthető, azonnal vissza.

— **(Patkány vadász.)** Ilyen is van a szigeti külvárosi iskola szomszédjában, ki e különleges kedvtelésével nagy rémületet okozott a napokban. A lövöldözésre összecsendült nép s a környék munkásai katasztrófára gondoltak, mely nem kis mértékben zavarta föl a Makár-utca lakóit, pedig egyszerű patkány lövöldözés volt, melyért jó lenne az illetőt rendőrileg felelősségre vonni, mert az már csak még sem járja, hogy fényes nappal ezen népes utcában a közönségre is kellemetlenül ható veszedelmes sportot üzzön valaki patkány irtás céljából.

— **(A tisztii létszám szaporítása.)** A hadügyminisztérium egész sorozatát hozta a rendelkezéseknek, melyekkel a tisztii létszámot, tartalékos tisztiek behívásával szándékozik szaporítani. A tisztii kvalifikált önkénteseket jövőre fel fogják szólítani szolgálati évük után, hogy adják be folyamodásukat, melyben szolgálatuk folytatásának megengedését kérik. Ez esetben a tartalékos tisztiek, mint tisztjelöltek szolgálnak egy ideig, de mindjárt megkapják kincstári illetéküket.

— **(Tűz a vidéken.)** Vagneder Antal, az ujbányai bíró fia a ház mögötti szalmakazal mellett lévő diófán egy sárgarigót látott meg, melyre rálőtt. A fojtás a szalmakazalra esett s tüzet fogott. Csakhamar lángokban állott a szalmakazal, melytől az épületek is meggyultak s leégtek, valamint a szomszéd Herbert Károly épületei is. A bírónak odaégett 270 frt községi és 300 frt saját pénze. Az összes kár 2131 frtra rug.

Törvénykezés.

A kutyaadó miatt. Unterlender Ferenc pécsi kőműves 3 frt kutyaadóval volt hátralékban s mivel nem fizetett, megekkékváltak s mivel erre sem fizetett, f. é. ápril 27-ikén megjelent lakásán a városi adóvégrehajtó, a negyedmesterrel, dobossal s egy rendőrrel, hogy az árverést foganatosítsák. Unterlender honn nem léteben felesége szül. Légrádi Katalin fogadta a komissziót, hogy nem szivesen, az magától értetődik. Micsoda dolog az? — gondolá magában — nyomorult 3 frt kutyaadó miatt ellicitálni az ember 3 szép párnáját. Azért sem. S elővett egy jókora nagyságu seprőt és egy nagy szelence paprikát s hősileg a komisszió elé ált. A ki egy lépést tesz szobájába, ő azonnal krudélis dolgot cselekszik, s közbe zsványok, gazemberek stb. kifejezésekkel traktálta az ámuló komissziót. Mit tegyenek? Árverelők nem jelentkeztek, visszamentek tehát a városházára, hol azt az utasítást kapták, hogy a lefoglalt tárgyakat hozzák fel a városházára. A végrehajtó a szives fogadtatás hatása alatt még 2 rendőrrel s 1 hordárral erősítette meg csapatát s ujjal megjelentek Unterlender lakása előtt, ámde a kaput becsukva találták, s miután pedig az előhívott lakatos sem tudta kinyitni, benyomták és be akartak menni, igen ám, ha a kőművesné mint egy boszuló cherub egy borzasztó piszokba mártott seprővel nem állta volna útjokat. Megrökönyödtek. Ha ez az asszony használni fogja a seprőt, furcsán fognak kinézni. A végrehajtó intett s 2 rendőr hirtelen lefegyverezte a dühösen szitkozódó amazont, ki az egyiket nyakon is teremtette s elvittek a 3 párnát, mivel pedig a megbőszült asszony becsületsértő kifejezésekkel illetve a komissziót, magukkal vitték a városházára. A csütörtökön megtartott végtárgyaláson a kir. törvényszék Góbel elnöktele alatt V. isy kir. alügyész indítványára hatóság elleni erőszak vétsége miatt Unterlenderét 14 napi fogházra ítélte el.

Leharapták a dadé orrát. Egész cigánykaraván állott csütörtökön a kir. törvényszék előtt. Főbenjáró dolog képezte a panasz tárgyát. Leharapták a dadé, Kerpács Pál orrát s ő most a világ csufjára kénytelen mutogatni magát. Hogy leharapták az orrát, az biztos, mert meglátszik a folytonossági hiány, de ki volt az a vérszomjazó, a ki ezt a borzasztó dolgot megeselekedte: ez volt a kérdések kérdése. Már pedig ezt senki sem tudta megmondani. Annyi konstatáltatott, hogy 1893. február 5-én a németii korcsmában a cigányok jól bepálinkáztak, ott volt a dadé is. Mikor aztán az alkohol megkezdte működését, Farao utódi összeveszekedtek, majd rövid időre hatalmasan elverték egymást. A tusában a dadának a fél orrát leharapták, de hogy ki tette? Ő maga sem tudta megmondani, mert saját állítása szerint hőtton volt. Mindazonáltal mások szavai után Stefanovics Kátit vádolta az orrcsonkítás elkövetésével. Káti azonban erősen tagadta az orrleharapást.

— No hát akkor in magám haraptam le! — sopánkodott a dadé. Mert csak ketten voltunk a korcsmában utóljára. Ha té ném, akkor in.

